

Реферат на тему: "Ірвін Шоу. Творча спадщина письменника. Широка соціальна картина Америки у романі "Багатий, бідний""

Ірвін Шоу

Ірвін Шоу. Творча спадщина письменника. Широка соціальна картина Америки у романі "Багатий, бідний"

Справжнє ім'я — Ірвін Гілберт Шамфорофф [Irwin Gilbert Shamforoff]. Народився в США, у нью-йоркському районі Бронкс, у родині євреїв-іммігрантів з Росії.

Дитячі і юнацькі роки він провів у Брукліні, де в 1934 році закінчив зі ступенем бакалавра Бруклінський коледж. Потім Ірвін Шоу писав сценарії на радіо для популярних шоу "енды Гамп" і "дык Трейсы", пізніше недовгий час працював сценаристом у Голлівуді. У 1935 році з'явилася перша п'єса Шоу — "похороніть мертвого", через рік поставлена на Бродвеї. Після повернення до Нью-Йорка його оповідання почали публікувати журнали "нью-йоркер" і "есквайр", а в 1939 році був випущений збірник оповідань "моряк із Бремена".

Ірвін Шоу досить рано знайшов літературну популярність, щоправда, спочатку як драматург, автор голосної антивоєнної п'єси, написаної під впливом громадянської війни в Іспанії,— "Передайте мертвих землі" (1936), а вже потім як автор розповідей і романів.

У Росії та Україні про І. Шоу заговорили після того, як переклади його книг — тричі — ставали важливим явищем літературного життя. Мова йде про романи "Молоді леви" (1948, рос. пров. 1961), "Багатий, бідняк" (1970, рос. пров. 1979), "Вечір у Візантії" (1973, рос. пер. 1976), до речі, самих значних у чималій спадщині письменника, що ставили принципові проблеми: у 40-і роки — боротьби з фашизмом, пізніше — болючі питання 60-х, відзначених у США матеріальним благополуччям і духовною кризою, принаймні в інтерпретації Шоу й інших американських прозаїків.

Не буде перебільшенням сказати, що "червоні тридцяті" з їхньою духовною атмосферою визначили головні риси більш ніж піввікових творчих шукань Ірвина Шоу.

У романах Шоу завжди є присутнім докладно і точно виписаний соціальний контекст, що поступово починає відігравати роль могутньої сили, що протистоїть головному герою і спокушає його в особі свого повноправного представника. Чи може людина встояти і зберегти себе у ворожих для нього обставинах — основна тема творів Ірвина Шоу. Тема не нова, але кожна епоха висуває своїх героїв, і розповісти про їх так, щоб це було цікаве читачу, під силу лише талановитому письменнику.

Розповіді про американців Ірвін Шоу писав усе життя.

В роки Другої світової війни Ірвін служив в американській армії уоррент-офіцером, воював у Північній Африці і Європі, був свідком звільнення Парижа. Його військові

враження лягли в основу роману "молоді леви" (1948), на частку якого випав величезний успіх — він став бестселером і був до того ж високо оцінений критикою. У 1951 році був опублікований другий роман Шоу, і тоді ж письменник залишив США, де щосили розгорнулася компанія маккартизму. Чверть століття він провів у Європі, жив у Франції і Швейцарії. Помер 16 травня 1984 року в Давосі (Швейцарія).

Щодо найбільш відомих романів цього письменника, то можна одноосібно виділити роман "Багатий, бідний", який наробив чимало шуму в літературній критиці багатьох країн світу. У своєму всесвітньо відомому романі "Багатий, бідняк" (Rich Man, Poor Man), який був написаний і опублікований у 1970 р. відображена досить широка соціальна картина Америки.

Так, події розгортаються з 1945 р. Незвичайна родина Джордахов живе в місті Порт-Піліпі. У цій родині ніхто нікого не любить. Батько, Аксель Джордах, працює у власній пекарні і ненавидить і цю роботу, і цю країну. Його дружина вважає, що він погубив її життя і її мрії. Вихована в суворих правилах у монастирському притулку, виконання подружніх обов'язків вона сприймає як жах. Усі троє дітей мріють вирватися з родини. Старша дочка Гретхен працює в конторі цегельного заводу Бойлана, а по вечорах чергує в госпіталі. Мріє стати акторкою. Вона вірить, що один раз з нею відбудеться щось незвичайне і щось захоплююче. Молодший син Томас — маленький гангстер. Він дуже любить битися й одержує задоволення від власної жорстокості. Удома він не чує жодного доброго слова. Його старшому брату Рудольфові, мазунчику батьків, здається, що від брата навіть пахне, як від лісової звірюки. Сам Рудольф мріє стати багатим. У нього є деяке представлення про те, як цього досягти.

Дев'ятнадцятирічна Гретхен — красуня. Чоловіки її не цікавлять, але поранені з госпіталю, де вона чергує по вечорах, не проти розважитися з нею. Двоє видужуючих негрів запрошують її провести з ними суботу за містом, за що обіцяють заплатити вісімсот доларів. З думкою "ні, ніколи" у суботу вона сідає в автобус і виявляється недалеко від призначеного місця. Випадково проїжджаючий мимо на машині Теодор Бойлан, власник цегельного заводу, запрошує її в ресторан. Після вечері нетвереза Гретхен розповідає йому про свою пригоду, що невідбулася. Тедді відвозить її до себе в особняк на пагорбі, а на інший день Гретхен на своєму робочому столі знаходить конверт, у якому лежить згадана нею сума — вісімсот доларів. Вона стає коханкою Тедді Бойлана. Але нерозлучний приятель Томаса (син бухгалтера цегельного заводу і племінник священика), що підбиває його на різні витівки, вистежує Гретхен.

Самотній і, по суті, нещасливий сорокалітній Тедді Бойлан зав'язує з Рудольфом приятельські відносини, пропонує йому своє заступництво при надходженні в коледж і гроші на навчання. Його пропозиція Гретхен залишається в стилі. Але Рудольф спілкується із сестрою і знає, що їй не потрібний містер Бойлан. Вона цілком щаслива — працює статисткою в театрі і збирається заміж за Виллі Еббота, що заробляє на життя, пишучи рекламні статейки.

Томас спокійно працює, поки не виявляється його зв'язок із двадцятип'ятилітньою покоївкою Клотильдой. З нею Томас уперше довідається, що значить любов і турбота.

Але дядько Харольд давно домагається її прихильності, і вона змушена уступити. Томас у розпачі — він нічого не може для неї зробити, адже йому всього шістнадцять років. Незабаром Томаса саджають у в'язницю за обвинуваченням у зґвалтуванні неповнолітніх двійнят із самої багатой в Елізіуму родини, з якими, однак, спить усе місто. За його звільнення Аксель віддає п'ять тисяч доларів — усі гроші, відкладені на навчання Рудольфа. Вночі в пекарні він кладе в одну з булочок щурячу отруту — своє останнє послання цьому світу, щоб провчити людство. Потім сідає в човен, і неспокійні хвили великої ріки несуть човен до океану. Тіло його так і не буде знайдено.

1949 р. Побродяжничаючи по дорогах Америки, Томас улаштовується працювати в спортивний клуб. Тут він починає учитися боксу, і дуже успішно. Усе це час він не одержує від родини ніяких звісток. Піймавши за руку kleптомана, одного з багатих членів клубу, Томас шантажем вимагає у нього гроші — п'ять тисяч доларів, щоб повернути батька. Але в Порт-Пилипі він не знаходить своєї родини, навіть будинку з пекарнею вже не існує. Гроші Томас залишає в банківському сейфі.

1950 р. на засоби Бойлана Рудольф закінчує коледж у маленькому містечку Уїтбі. Мати він теж перевозить туди. Ще студентом він починає працювати в місцевому універмазі комірником, потім продавцем, коло його обов'язків поступово розширюється, заробіток росте. Хазяїн універмагу Дункан Колдервуд дуже цінує Рудольфа і пропонує йому посада помічника керуючого. Довідавшись, що він збирається залишитися в цій дірі, дівчина Рудольфа кидає його.

1960 р. Гретхен розводиться з Ебботом і виходить заміж за талановитого кінорежисера Колина Берка, що гине в автокатастрофі.

Рудольф купує для своєї матері будинок в Уїтбі. Дві операції і віра в гроші буквально відроджують її. Вона обожнює робити дрібні і великі покупки для будинку і навіть два рази в тиждень грає в бридж. А її син, чернець-комерсант, що дала обітниця багатства замість обітниця убогості, накінець жениться на чарівній дівчині Джин Прескотт. Вона працює фотографом, виконує замовлення для різних журналів. Але після весілля вона визнається Рудольфові, що казково багато — у неї є величезна спадщина.

Після невдалого матчу в Парижі, де його в перший раз у житті нокаутують, Томас змушений працювати за копійки спарингом-партнером у претендента на чемпіонський титул. Правда, Томас не без задоволення спить з його дружиною. Під час з'ясування відносин Томас так б'є майбутнього чемпіона, що змушено ховатися. Він улаштовується матросом на грецький пароплав. Це життя подобається Томасові — немає більше турбот про гроші і ніхто не запитує про минуле. Він поводить тихо і не вплутується ні в які бійки, але один раз йому приходится захистити свого приятеля Дуайера від нападок матроса, що тероризує всю команду. Як впливає покаравши кривдника, Томас не зупиняється на цьому і доводить його до самогубства. У найближчому порту Томасові і Дуайеру приходится зійти на берег. Але вони вже знають, чим зайнятися. У них є мрія — купити яхту на Блакитному березі, де завжди коштує погода для багатих, і возити пасажирів. Дізнавшись ціни, Томас летить в Америку в надії дістати грошей. І попадає на похорон матері. Тут знову зустрічаються Джордахи. Мати перед смертю

прощає усіх. Навіть Гретхен.

Після похорону Томас довідається від Рудольфа, що його п'ять тисяч доларів за цей час перетворилися в шістдесят тисяч. Усупереч радам брата, Томас просить приготувати йому на інший день усі гроші наявними і відразу відправляється з ними в Європу.

1963 р. Голова правління корпорації "Д. ДО, Ентерпрайсіз", співголова торговельної палати Уїтбі, випускник з відмінністю університету Уїтбі, член ради попечителів університету, член до місії по благоустрої Уїтбі і Порт-Піліпа, енергійний і багатообіцяючий комерсант і бізнесмен Рудольф Джордах хоче перекупити ще і місцеву газету. Однак він збирається іти з корпорації. Йому радять зайнятися політикою. Мер Уїтбі вже бачить у ньому свого спадкоємця.

Цього року Джин родить йому дочку Інід.

1965 р. Томас і Дуайер купують яхту в порту Антиб. Томас називає яхту "Клотильдой", на честь своєї єдиної і незабутньої любові. Проплававши два сезони, вони наймають кухарем жінку, англійку Кейт. Вона відразу зачаровує їх своєю простотою, а готує просто божественно. Через тиждень з окремої каюти Кейт перебирається в каюту Томаса.

Томас не залишає надії побачити сина. На його прохання Рудольф наводить довідки і виявляє Уеслі у військовій школі, а в дружини Томаса — дві судимості за проституцію. Пред'явивши директору школи довідку з поліції, Томас без праці відвозить сина із собою.

1966 р. Син Гретхен Біллі учиться в університеті Уїтбі. Відносини з матір'ю в нього дуже натягнуті.

Друга вагітність Джин закінчується викиднем. Вона важко переживає це. Гретхен і Рудольф спостерігають страшну сцену. Джин, п'яна в устілку, сидючи на підлозі у вітальні, молотком методично розбиває свою дорогу фотоапаратуру, Гретхен відразу розуміє, що Джин — алкоголичка, але Рудольф не відноситься серйозно до її застережень.

1967 р. Біллі виключають з університету. Гретхен благає брата скористатися зв'язками у Вашингтоні, щоб врятувати хлопчика від В'єтнаму. Рудольф виконує її прохання — це його остання напівофіційна акція. У відповідь на строгі заходи для боротьби з наркотиками в Уїтбі починаються студентські хвилювання. У вікні університету з'являється збільшена до гігантських розмірів фотографія оголеної Джин. Рудольф негайно віддає поліції наказ за будь-яку ціну очистити будинок, застосовуючи кийки і сльозоточивий газ. Серед студентів є потерпілі. З цього вечора Рудольф уже не мер.

1968 р. Томас приїжджає в Нью-Йорк лікувати отриману на яхті травму і зустрічається з Рудольфом. Той теж виглядає погано. Один із братів тепер не схожий на боксера, інший — на мера. Джин уже друг раз лікується в клініці від алкоголізму. Рудольф допомагає Томасові оформити розвід. Томас збирається женитися на Кейт, що чекає дитину. На їхнє весілля приїжджають і Гретхен, і Рудольф із Джин і дочкою.

Немає тільки Біллі — він в армії, у Брюсселіві. Родина возз'єднується. Але, незважаючи на відсутність спиртного на борті, Джин умудряється напиться, і Томасові вночі приходится витягати її з брудного портового шинку. При цьому Томас жорстоко б'є людину, що намагається йому перешкодити. Коли вся родина, крім Кейт і Томаса, їде на два дні, ця людина піднімається на борт яхти. Томас одержує важкий удар по голові і вмирає в лікарні від великого крововиливу в мозок. Ранком після кремації яхта відпливає від берега, і Уеслі висипає порох батька в море.

Як бачимо, в даному романі простежується життя американських родин протягом тривалого часу. Твір розкриває внутрішнє сімейне життя, соціальні та економічні ігри "багатих світу цього", показує під час несправедливості американського життя. Роман "Багатий, бідний" є вкрай цікавим і актуальним для прочитання навіть сьогодні.